

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (sediul central) (jud. M. Stratan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Minciuna)

DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de SA „Comgaz-Plus”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SA
„Moldovagaz” împotriva SA „Comgaz-Plus” cu privire la încasarea clauzei penale
și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul declarat de către SA „Moldovagaz”, casată hotărârea din 11
mai 2018 a Judecătoriei Ungheni (sediul central) în partea respingerii solicitării cu
privire la încasarea penalităților, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de
admitere a pretenției,

c o n s t a t ă :

La 16 noiembrie 2017, SA „Moldovagaz” a depus cererea de chemare în
judecată împotriva SA „Comgaz-Plus” cu privire la încasarea clauzei penale și a
dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 01 ianuarie 2016, la solicitările SA
„Comgaz-Plus”, a fost încheiat contractul nr. 12/19 de furnizare a gazelor naturale
pentru necesitățile tehnologice de producere a energiei termice.

Astfel, între SA „Moldovagaz”, în calitate de furnizor și SA „Comgaz-Plus”
în calitate de consumator, a fost încheiat contractul de furnizare a gazului natural în
volumul stabilit pentru anul 2016. Prin acordul adițional nr. 1, din 01 ianuarie
2017, contractul nr. 12/19, din 01 ianuarie 2016, a fost prelungit și pentru anul
2017.

Condițiile contractuale de către furnizor au fost respectate pe deplin, însă
consumatorul SA „Comgaz-Plus” încălcând condițiile contractuale, nu și-a onorat
obligația de a achita valoarea gazului natural consumat la timpul stabilit conform
prevederilor contractuale.

În acest context, conform facturilor fiscale, cu indicarea volumului de gaze
real consumat, la tariful reglementat, cât și reieșind din dinamica consumului și
achitărilor efectuate, pârâtei i-au fost livrate gaze naturale, care nu au fost achitate
în termenul stabilit de contract și factură. Aceste fapte se probează prin

următoarele acte: factura fiscală nr. MG 0103488, din 31 octombrie 2016; factura nr. 1910 din 31 octombrie 2016; factura fiscală nr. MG 0115058 din 01 noiembrie 2016; factura nr. 1911 din 30 noiembrie 2016; factura fiscală nr. MG 0117904 din 31 decembrie 2016; factura nr. 1912 din 31 decembrie 2016; factura fiscală nr. MG 0130956 din 31 ianuarie 2017; factura nr. 1901 din 31 decembrie 2017; factura fiscală nr. MG 0134593 din 28 februarie 2017; factura nr. 1902 din 28 februarie 2017; factura fiscală nr. MG 0147170 din 31 martie 2017; factura nr. 1903 din 31 martie 2017.

A mai menționat că, SA „Moldovagaz” și-a rezervat expres dreptul de a cere plata penalităților în conținutul pct. 3.4 al contractului de furnizare a gazelor nr.12/19 din 01 ianuarie 2016, precum și prin expedierea facturilor către plată a penalităților.

De asemenea au fost expediate și facturi de plată a penalităților, recepționate de SA „Comgaz-Plus” și după primirea executării. Respectiv a fost calculată penalitatea în sumă de 13 387,79 de lei, pentru o perioadă de 6 luni. Făcând trimitere la prevederile art. 619, 585 al Codului civil a susținut că pârâtei SA „Comgaz-Plus” i-a fost calculată dobânda de întârziere, în mărime de 13 766,88 de lei. Întru rezolvarea litigiului pe cale extrajudiciară au fost expediate pe adresa pârâtei somații.

În instanța de judecată, SA „Moldovagaz” a solicitat încasarea din contul SA „Comgaz-Plus” a penalității în mărime de 13 387,79 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 13 766,88 de lei, precum și cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 814,64 lei, iar în total 27 969, 31 de lei.

Prin hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătoria Ungheni (sediul central), acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul SA „Comgaz-Plus”, în beneficiul SA „Moldovagaz” a dobânzii de întârziere pentru perioada 15 noiembrie 2016 – 12 mai 2017, în mărime de 13 766 88 de lei, precum și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat, proporțional părții admise, în mărime de 412,94 de lei, în total suma de 14 179,82 de lei.

S-a respins acțiunea în partea încasării din contul SA „Comgaz-Plus” în a penalităților pentru perioada 15 noiembrie 2016 – 12 mai 2017, în mărime de 13 387,79 de lei.

Pentru a ajunge la concluzia respectivă, prima instanță a reținut că, obligația de plată pentru gazele naturale furnizate la momentul înaintării acțiunii în instanță a fost stinsă integral, însă din înscrisurile prezentate de părți și administrate de instanță se atestă că achitățile au avut loc cu întârzieri.

Astfel, reținând prevederile art. 123 alin. (6) al Codului de procedură civilă, precum și recunoașterea de către reprezentantul pârâtei a pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, instanța a ajuns la concluzia temeiniciei acesteia.

Referitor la pretenția cu privire la încasarea penalității, fiind invocat în ședința de judecată termenul de prescripție al acesteia, instanța a notat că, reclamanta a solicitat încasarea penalității pentru perioada 15 noiembrie 2016 – 13 mai 2017. În viziunea primei instanțe, momentul până la care reclamanta a fost îndreptățită să solicite încasarea penalității se consideră perioada ultimilor 6 luni de până la exercitarea dreptului la acțiune.

În acest sens, dat fiind faptul depunerii acțiunii la 16 noiembrie 2017, reclamanta, la caz SA „Moldovagaz”, era în drept să solicite penalitatea pentru perioada 16 mai 2017 – 16 noiembrie 2017, ceea ce a impus respingerea pretenției

ca tardivă.

Prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către SA „Moldovagaz”, casată hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătorei Ungheni (sediul central) în partea respingerii solicitării cu privire la încasarea penalităților, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a pretenției.

S-a încasat de la SA „Comgaz-Plus” în beneficiul SA „Moldovagaz” penalitatea pentru perioada 15 noiembrie 2016 - 12 mai 2017, în mărime de 13 387,79 de lei.

În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

S-a încasat de la SA „Comgaz-Plus” în beneficiul SA „Moldovagaz” suma de 401,63 de lei, cu titlu de cheltuieli privind achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii și 301,22 de lei pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, iar în total suma de 702,85 de lei.

În consolidarea opiniei sale, instanța de apel a notat că pârâta SA „Comgaz-Plus” nu a invocat careva obiecții referitor la calculul penalității, ci doar a considerat că s-a omis termenul de prescripție. Astfel, instanța de fond eronat a aplicat prevederile normei ce reglementează prescripția extinctivă, iar termenul de 6 luni este prevăzut doar pentru calcularea penalității nu și pentru înaintarea acțiunii privind încasarea penalității, însăși acțiunea se permite de a fi înaintată și după 6 luni, perioadă în care s-a calculat penalitatea.

Mai mult, termenul de 6 luni de zile este un termen special de prescripție extinctivă și se aplică pe perioada de 6 luni de zile (180 zile), și nicidecum nu poate fi interpretat ca un termen general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată.

Astfel, penalitatea contractuală este o clauză penală care survine în urma neexecutării unei obligații principale, și reieșind din norma art. 268 lit. a) al Codului civil, se aplică doar pe perioada de 6 luni de zile, indiferent de durata neexecutării contractului. Totodată instanța de apel a reținut că părțile în pct. 3.4 din contract au convenit anticipat, că prejudiciul suportat de SA „Moldovagaz” prin întârzierea plății de către SA „Comgaz-Plus”, se va acoperi prin penalitate.

La 05 decembrie 2018 (prin oficiul poștal), SA „Comgaz-Plus” a declarat recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la emiterea deciziei a interpretat în mod eronat dispozițiile legii ce reglementează termenul special de prescripție extinctivă și aplicarea acestuia la speța în cauză.

La 28 martie 2019, SA „Moldovagaz” a depus o referință la recursul declarat de SA „Comgaz-Plus”, solicitând respingerea acestuia cu menținerea deciziei instanței de apel.

Prin încheierea din 06 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de SA „Comgaz-Plus” a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs constată că, decizia recurată a fost pronunțată la 10 octombrie 2018, expediată părților la 11 octombrie 2018, însă date referitoare la recepționarea acesteia de către SA „Comgaz-Plus” la materialele cauzei nu se

regălesc, ceea ce denotă faptul că recursul declarat prin oficiul poștal la 05 decembrie 2018 a fost depus cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă.

În corespundere cu art. 444 al Codului de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererile de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În plus, recurenta și intimații au avut ocazia să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. (*mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs. Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75)

Subsidiar, în § 26 – 27 ale deciziei Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 al Codului de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând hotărârea contestată în raport de criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SA „Comgaz-Plus” întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei recurate și menținerea în această parte a hotărârii primei instanței, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul examinării cauzei în fazele procesuale anterioare s-a constatat cu certitudine că, la 01 ianuarie 2016, între SA „Moldovagaz” și SA „Comgaz-Plus” a fost încheiat contractul nr. 12/19 privind volumele și condițiile de furnizare a gazelor naturale în anul 2016, iar prin acordul adițional nr. 1, din 01 ianuarie 2017, contractul nr. 12/19, din 01 ianuarie 2016, a fost prelungit și pentru anul 2017.

Potrivit pct. 3.3. al contractului menționat, achitarea pentru gazele naturale, lunar furnizate, se va efectua nu mai târziu de data de 15 a lunii ulterioare, fiind indicat data limită în factura de plată a contravalorii gazelor naturale consumate, iar potrivit pct. 3.4. al contractului în caz de neachitare până la data limită indicată în factură a contravalorii gazelor consumate, consumatorul va plăti furnizorului o penalitate, conform legislației, în mărimea ratei medii anuale ponderate a dobânzii la creditele noi acordate în moneda națională de băncile comerciale, pentru un an, înregistrată de anul precedent și publicată în raportul BNM la suma datorată, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi după data limită de plată a facturii și până la data efectuării plății.

Instanțele au reținut că, la data înaintării acțiunii în instanța de judecată (16 noiembrie 2017), obligația de plată a fost stinsă integral, fapt confirmat de actul de verificare reciprocă la situația din 31 mai 2017 semnat de părți.

Materialele cauzei atestă, însă, că la executarea obligației de plată, achitățile au avut loc cu întârziere.

Astfel, la 15 noiembrie 2016, SA „Comgaz-Plus” avea o datorie de 432766,60 lei achitând la 17 noiembrie 2016 suma de 100 000 lei, la 21 noiembrie 2016 – 176567,00 lei, la 24 noiembrie – 56199,60 lei, la 02 decembrie 2016 – 64 000 lei, la 05 decembrie 2016 – 36 000 lei, la 08 decembrie 2016 – 100 662,60 lei, la 13 decembrie 2016 – 300 000 lei, la 14 decembrie 2016 – 300 000 lei.

La 15 decembrie 2016, SA „Comgaz-Plus” avea o datorie de 1087662,60 lei achitând – la 19 decembrie 2016 – 200 000 lei, la 22 decembrie 2016 – 132 000 lei, la 26 decembrie 2016 – 55 000 lei.

La 15 ianuarie 2017, SA „Comgaz-Plus” avea o datorie de 1223434,80 lei achitând la 17 ianuarie 2017 – 500 000 lei, la 24 ianuarie 2017 – 340 000 lei, la 27 ianuarie 2017 – 123434,80 lei, la 31 ianuarie 2017 – 50 000 lei, la 01 februarie 2017 – 91 000 lei, la 06 februarie 2017 – 20 000 lei; la 07 februarie 2017 – 100 000 lei, la 14 februarie 2017 – 100 000 lei.

La 15 februarie 2017, SA „Comgaz-Plus” avea o datorie de 1527649,20 lei achitând – la 16 februarie 2017 – 200 000 lei, la 20 februarie 2017 – 600649,20 lei, la 23 februarie 2017 – 126 000 lei, la 24 februarie 2017 – 420 000 lei, la 27 februarie 2017 – 59 900 lei, la 20 martie 2017 – 20 100 lei, la 07 martie 2017 – 150 568,60 lei.

La 15 martie 2017, SA „Comgaz-Plus” avea o datorie de 1235568,60 lei achitând – la 16 martie 2017 – 113 000 lei, la 20 martie 2017 – 972 000 lei, la 11 aprilie 2017 – 53339,60 lei, la 12 aprilie 2017 – 45 000 lei, la 14 aprilie 2017 – 100 000 lei.

La 15 aprilie 2017, SA „Comgaz-Plus” avea o datorie de 573 339,60 lei achitând – la 05 mai 2017 – 35 900 lei, la 11 mai 2017 – 50 000 lei.

În legătură cu întârzierea plăților, SA „Moldovagaz” a solicitat prin facturi și somații achitarea penalității prevăzute de pct. 3.4. al contractului.

Potrivit revendicărilor din acțiune susținute printr-un calcul desfășurat, perioada de întârziere pentru care SA „Moldovagaz” a solicitat achitarea penalităților este: 16 noiembrie 2016 – 13 mai 2017, iar la 16 noiembrie 2017, SA „Moldovagaz” s-a adresat în instanță cu acțiune.

Instanța de recurs atestă că, prima instanță fiind investită cu judecarea prezentei cauze a hotărât că pretențiile SA „Moldovagaz” în partea încasării penalității sunt tardive și a respins pe acest temei capătul de cerere.

Examinând cauza în ordine de apel, instanța a conchis temeinicia pretenției cu privire la încasarea penalității, a admis apelul și a emis o nouă hotărâre de încasare a sumei cu titlu de penalitate. Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept, colegiul de apel a constatat că SA „Comgaz-Plus” trebuia să achite gazele naturale până la ziua 15 a lunii următoare pentru fiecare factură, însă și-a executat obligațiile integral cu întârziere. Această circumstanță a justificat admiterea integrală a acțiunii. Considerentele instanțelor în această privință au fost expuse supra.

În special, față de tardivitatea acțiunii, instanța de apel a subliniat că termenul de 6 luni este prevăzut doar pentru calcularea penalității nu și pentru înaintarea acțiunii privind încasarea penalității, însăși acțiunea se permite de a fi înaintată și după 6 luni, perioadă în care s-a calculat penalitatea.

În conformitate cu articolul 432 alin. (2) lit. c) al Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Din perspectiva acestei teme, întreprinderea recurentă a invocat că instanța de apel a interpretat eronat articolul 268 al Codului civil. În viziunea acesteia, acțiunea este prescrisă, deoarece intimata a invocat dreptul său la executarea în termen a obligației pentru perioada 16 noiembrie 2016 – 13 mai 2017, iar cererea de chemare în judecată a depus-o la 16 noiembrie 2017. De altfel, acțiunea a fost avansată peste 187 de zile calendaristice.

Mai mult, termenul prevăzut la articolul citat este unul special, care nu poate fi modificat, prelungit sau scurtat.

Împrejurarea respectivă denotă speranța legitimă a recurentului de a fi protejat de principiul securității juridice. Prin urmare, este incident speței dreptului intimatului de acces la o instanță prevăzut de articolul 20 din Constituția Republicii Moldova, articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și articolul 5 din Codul de procedură civilă. Astfel, acțiunea formulată de SA „Moldovagaz” va fi examinată prin intermediul acestui drept.

Jurisprudența constantă a CtEDO a stabilit că dreptul menționat supra nu este absolut și poate fi supus unor restricții legitime, cum ar fi termenele de prescripție legale, taxa de stat pentru ordonanțele de judecată etc. În acest sens, se va ține cont de principiile generale și raționamentele cauzelor *Stubbings și alții vs Regatul Unit* (hotărâre din 22 octombrie 1996, § 50 – 53); *Markovic și alții vs Italia* (Marea Cameră, hotărâre din 14 decembrie 2006, § 99); *Seal vs Regatul Unit* (hotărâre din 7 decembrie 2010, § 75); *Banovic vs Croatia* (hotărâre din 11 iunie 2015, § 42); *Antunovic vs Croatia* (hotărâre din 4 octombrie 2016, § 47) sau *Foltis vs Germania* (hotărâre din 30 iunie 2016, § 39).

Conform articolului 267 alin. (1) al Codului civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În același context, articolul 268 lit. a) al aceleiași legi prevede că se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind încasarea penalității.

Cu privire la argumentul recurente, Colegiul lărgit constată că principala divergență a părților se referă la interpretarea efectelor juridice produse de articolul 268 lit. a) al Codului civil. Pe de o parte, SA „Comgaz-Plus” a pretins că acesta este un termen extinctiv. Pe de altă parte, instanța de apel a susținut că termenul respectiv se referă la perioada de întârziere pentru care poate fi dispusă admiterea unei atare pretenții. În esență, Curtea de Apel Chișinău a respins argumentul invocat de către SA „Comgaz-Plus”.

Pentru a elucida acest aspect, instanța de recurs va supune analizei sintagma folosită de către instanța de apel pentru articolul 268 lit. a) al Codului civil, și anume, acest interval de timp a fost calificat ca „*termenul de 6 luni este prevăzut doar pentru calcularea penalității nu și pentru înaintarea acțiunii*”. Părțile nu contestă aplicarea acestei norme juridice.

În privința articolului 268 lit. a) al Codului civil, Colegiul lărgit subliniază că, în cazul dat, este relevantă interpretarea sistematică, care implică lămurirea înțelesului unei norme juridice ținându-se cont de legăturile sale cu alte norme juridice. Recurgerea la o asemenea modalitate este impusă de coroborarea unor norme juridice generale și a unor speciale, pentru a se putea stabili, sfera de aplicare a unei anumite dispoziții legale.

În acest context, instanța de recurs subliniază că articolul 268 lit. a) al Codului civil este cuprins în capitolul II, care este denumit de legiuitor „Prescripția

extinctivă”. Doctrina juridică, dar și jurisprudența constantă a instanțelor judecătorești, definește prescripția extinctivă ca termen juridico-civil, care se răsfrânge asupra posibilității apărute la persoană (fizică sau juridică) de a-și apăra dreptul încălcat pe calea acțiunii civile. Posibilitatea persoanei fizice sau juridice de a primi apărarea pe calea acțiunii civile reprezintă dreptul subiectiv la apărare pe calea acțiunii civile, denumit dreptul la acțiune. Apărut din cadrul raportului juridic civil, dreptul la acțiune reprezintă dreptul de a cere de la instanța de judecată emiterea hotărârii, care ar admite acțiunea, sau dreptul la admiterea acțiunii.

Așadar, prescripția extinctivă este termenul, la expirarea căruia în cazul în care acțiunea n-a fost înaintată, se stinge dreptul civil, apărut în urma litigiului. Expirarea prescripției extinctive nu duce la încetarea a dreptului subiectiv civil încălcat, ci stinge dreptul subiectiv civil la apărare pe calea acțiunii civile.

În coerența celor invocate, articolul sus – citat trebuie raportat la articolul 267 alin. (1), iar, în urma acestui procedeu, rezultă că termenul de 6 luni este unul special, care exceptă de la intervalul de timp general de 3 ani. În acest sens, perioada în interiorul căreia SA „Moldovagaz” putea să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată dreptul încălcat, este de 6 luni.

În continuare, conform art. 272 alin. (1) al Codului civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În baza celor notate, Colegiul lărgit atestă că instanța de apel a interpretat eronat articolul 268 lit. a) al Codului civil, iar argumentul că „*termenul de 6 luni este prevăzut doar pentru calcularea penalității nu și pentru înaintarea acțiunii*” nu și-a găsit încadrarea legală în nici o normă de drept pertinentă speței. Drept consecință, instanța de recurs acceptă criticile recurente pe acest segment.

În fine, Colegiul lărgit notează că termenul de prescripție de mai sus servește mai multor scopuri importante, și anume, să asigure securitatea și finalitatea juridică, să protejeze potențialii pârâți de plângerile tardive care pot fi dificil de contestat și să prevină orice nedreptate care poate rezulta în cazul în care instanțele ar fi obligate să se pronunțe cu privire la evenimente care au avut loc în trecutul îndepărtat, pe baza unor probe care este posibil să fi devenit nesigure și incomplete din cauza trecerii timpului (a se vedea cauzele *Stubbings, citată anterior*, § 51, *Oleksandr Volkov vs Ucraina*, hotărârea din 9 ianuarie 2013, § 137, *Kamenova vs Bulgaria*, hotărâre din 12 iulie 2018, § 47).

La acest capitol, termenul în cauză nu este foarte scurt și a oferit o șansă reală intimatului de a-și valorifica dreptul la acțiune și de a pretinde încasarea penalităților. De fapt, SA „Moldovagaz” a aflat despre încălcarea dreptului său la mai multe etape, în special, atunci când recurenta și-a executat obligațiile de plată a datoriei integral.

Așadar, aceasta calculând o penalitate pentru o perioadă în care considera că recurenta se află în întârziere (16 noiembrie 2016 – 13 mai 2017), știa deja la 13 mai 2017 despre pretinsa încălcare, iar această dată servește drept reper pentru calcularea termenului de acțiune.

Luând în considerare cele menționate și, prin prisma art. 264 alin. (2) al Codului civil, Colegiul lărgit constată că termenul limită pentru depunerea acțiunii de către SA „Moldovagaz” s-a scurs la 14 noiembrie 2017. În mod corespunzător,

instanța constată că intimata a depus cererea de chemare în judecată la 16 noiembrie 2017 în afara termenului limită de 6 luni menționat în 268 lit. a) al Codul civil.

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a stabili caracterul esențial al erorilor judiciare constatate supra, întrucât ignorarea acestora ar conduce inevitabil la soluționarea incorectă a cauzei. Instanța de recurs observă că esența dreptului de acces al intimatului nu a fost afectată și că restricția în cauză se întemeiază pe articolul 268 lit. a) al Codului civil, urmărește un scop legitim și este proporțională în baza criteriilor analizate supra. Acest exercițiu confirmă că a fost stabilit un echilibru între interesul general al securității juridice și interesul recurenteii de a-și examina cererea de către o instanță

Așadar, în baza argumentelor livrate de părți, coroborate cu înscrisurile anexate la dosar, Colegiul judiciar notează că greșelile la interpretarea legii pot fi corectate prin casarea deciziei atacate în partea încasării penalității cu menținerea în această parte a hotărârii primei instanțe.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de SA „Comgaz-Plus”, cu casarea deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea încasării penalității cu menținerea în această parte a hotărârii din 11 mai 2018 a Judecătorei Ungheni (sediul central).

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de SA „Comgaz-Plus”.

Se casează parțial decizia din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SA „Moldovagaz” împotriva SA „Comgaz-Plus” cu privire la încasarea clauzei penale și a dobânzii de întârziere, în partea încasării penalității cu menținerea în această parte a hotărârii din 11 mai 2018 a Judecătorei Ungheni (sediul central).

În rest, decizia din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, se menține.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova